

Teatro di Milano "Sevilla habemeajaja" etendus
Saaremaa ooperipäevadel.
FOTO PEETER KUKK

Tulnud, et jääda! Saaremaa ooperipäevad 2015

ELINA SEEGEL
klaveripedagoog

Saaremaa ooperipäevad on leidnud endale kindla koha meie kultuurikalendris. Tänavune peaesineja, **Teatro di Milano** tuli seekord otse Itaaliast, ooperi sünnimaalt. Aastast 1998 on endine La Scala balletitantsija, nüüdne teatridirektor **Carlo Pesta** juhtinud Balletto di Milanot, 2012. aastal asutas ta Teatro di Milano, kus etendatakse lisaks balletile ka oopereid ja korraldatakse kontserte.

Kaasa toodud lavastuste valik oli klassikalisest klassikalisem ja üdini itaallaslik, pakkudes *bel canto* laulukunsti suurimaid šedöövreid. Esimesena mängiti Verdi "Rigolettot", millel oli juures mitte just väga õnnestunud peaproovi maik. Järgnevad õhtud liikusid aga emotsionaalselt tõusujoones. Puccini "Madama Butterfly" köitis esimestest hetkedest. Jaapanlanna **Hiroko Morita** on Cio-Cio Sanina tuntud kogu maailmas ja peab ka ise seda olulisimaks rolliks oma repertuaaris. Päritolu tõttu sobib ta väliselt rolli nagu valatult. Hea näitlejana kehastus ta õrnaks geišaks, väljendades veenvalt nii naiivset armsust kui ka otustavat kindlameelsust. Suurepärase

lauljana täitis ta ooperitelgi kuni viimaste ridadeni, kauni hääle täidlus ja *vibrato* olid kandvad nii kõrgetes kui madalates registrites. Lavastus (**Massimo Pezzutti**) toetas nappide vahenditega etenduse tervikkikkust, eraldi tooks välja kaunid kvaliteetsed kostüümid, mis väidetavalt on autentne jaapani käsitöö. Sellele mõjuvale draamale, mida ligikaudu 2000 inimest kuulas hinge kinni pidades, järgnes õhtu Rossini koomilise ooperiga "Sevilla habemeajaja". Selgus, et itaallaste trupis on mitmeid multitalente! Üks neist, **Valter Borin**, laulis eelneval õhtul Pinkertoni ning asus "Sevilla habemeajaja" etendusel dirigendipulti. Koomilisele ooperile kohaselt oli esituses hoogu ja tuld. Lavastaja Massimo Pezzutti soovis iga hinna eest publikut naerutada, seega olid naljad tihti hea maitse piiril. Kes naeris, kes mitte. Lauljadki, eesotsas Figaro osatäitja **Giorgio Valerioga** lõbutsesid täiega ning ei hoidnud end veiderdamisega tagasi. Vokaalselt oli aga kõik väga nauditav ja kõrgel tasemel. Oli küll hetki, kus võeti utreeritult kiire tempo, mis lisas koomikat, kuid halvendas

märgatavalt vokaali kvaliteeti. Elus esmakordselt olin etendusel, kus publiku tormilise aplausi peale tuli stseen kohe kordamisele. Solistidest tõstaksin esile säravat Rosinat (**Mirella Di Vita**) ja vaikumat Figarot (**Giorgio Valerio**).

Oodatult kujunes festivali kõrghetkeks galakontsert. Öhtu esimest poolt dirigeeris **Mihhail Gerts**, kes juba esimesel kohtumisel võitis itaalia muusikute südamed, viies proovi läbi itaalia keeles. Kui üldiselt jäi külalisorkestrist küllaltki rabe mulje – algused kippusid mitte häälestuma, kõla oli sageli ilmetu, dünaamika ühekülgne, ansamblimäng erinevate pillirühmade vahel logisev –, siis Gerts suutis nad toredasti ühtse tiimina tööle panna, kõla oli täpsem, dünaamilised kontrastid suuremad, koosmäng rohkem lauljaid arvestav. Solistide valik oli suurepärase, meie oma lauljatest jättis sügava mulje **Monika-Evelin Liiv** oma hääle sügava mahlasuse ja meisterliku tehnikaga (oma tuntud headuses laulsid ka **Ain Anger** ja **Rauno Elp**). Itaalia tenoril **Luigi Albanil** (Hertsogi osatäitja “Rigoletto”) on tore uhke hääle, mida ta kasutab ulja itaallasliku paatosega. Fraasilõppude jõuline venitamine oli ehk pisut maneerlik, aga kahtlemata hurmab ta kõikjal publikut oma kõlavate tipunootidega. Gala kandvas rollis (lausa neli aariat ja kaks duetti) oli sopran **Stefanna Kybalova**. Tema peamiseks trumbiks tundus olevat kostüümide vahetus, ühe kleidiga ta kaks korda lavale ei tulnud. Laulmisele nii palju tähelepanu ei jätkunud, tuli ette kõrgeid häälestumata noote ja õhupuudusest tingitud ebatäpset teksti. Kybalova parimaks numbriks oli Bellini “Casta Diva”, kus ta *pianissimo*’s sisutihedalt ja dramaatiliselt lauldes saavutas väga mõjuva karakteri. Öhtu staariks kujunes aga hoopis soome sopran **Soile Isokoski**, kelle esituses sai kuulda

küll kahjuks vaid ühte numbrit, Desdemona stseeni Verdi ooperist “Othello”. Kuulajate südamed võitmiseks sellest piisas. Õndsalikult kandvad pikad fraasid, südantlõhestavad tunded, lauldud välise paatoseta ja suure sisemise väärikusega. Minu seekordne absoluutne ooperipäevade kõrghetk oligi tegelikult Isokoski soolokontsert Kuressaare Laurentiuse kirikus koos pianist **Ilkka Paananeniga**. Esimestest hetkedest peale olin kütkestatud tema küpsest häälest, mis on kogu ulatuses suurepärase kõla ja kandvusega. Tema *vibrato* on just paraja amplituudiga ja vastab iga laulu karakterile. Arvan, et Isokoski sai festivalil teenimatult vähe tähelepanu. Nii kõrgel tasemel soolokontserti kuuleb harva ja kahjuks tuleb tõdeda, et kirik oleks mahutanud märksa enam kuulajaid, kui neid seekord teadis kohale tulla.

Saaremaa ooperipäevad aga ei koosne üksnes ooperist. Festival on aastast aastasse arenev ja muutuv üldkultuuriline sündmus, mis pakub erinevaid elamusi erinevale publikule. Järelkasvule mõeldes alustati festivali sel aastal noorte projektiga “Bastien ja Bastienne” (12-aastase Mozarti kirjutatud ooper TMKK 51. lennu esituses) ja lõpetati traditsiooniliselt lastegalaga. Uue toreda lisana oli linnuses avatud eesti klassikalise maalikunsti näitus “Värvide sümfoonia” **Enn Kunila** kollektsioonist, millega kaasnesid kuraator **Eero Epneri** suure publikuhuvi osaliseks saanud selgitavad loengud. Tantsukunsti esindas Verdi ooperimuusikale lavastatud etendus “Viva Verdi!” Balletto di Milanolt. Demonstreeriti nii klassikalist virtuosset tantsutehnikat kui ka modernsemat tõlgendust. Lisame siia veel kammerkontserdid, gurmaanide lõunasöögi ja keskõise tantsusalongi ning nädal aega vaimustavaid elamusi on garanteeritud. Kindlasti ka järgmisel aastal!